

Кыргыз Республикасынын бардык типтеги жана менчик түрүндөгү жалпы билим берүү уюмдарында негизги жалпы жана жалпы орто билим берүүнүн билим берүү программалары боюнча жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясын өткөрүү жөнүндө

ЖОБО

Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2022-жылдын 3-мартындагы №264/1, 2022-жылдын 9-мартындагы №296/1 буйруктарынын негизинде, Бишкек шаарындагы жалпы билим берүү уюмдарында 2021-2022-окуу жылын уюшкандыкта аяктоо жана “Билим берүүнүн негизги жана жалпы орто билим берүү программалары боюнча жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясын өткөрүү тартиби жөнүндөгү Жобону бекитүү тууралуу” 2019-жылдын 22-мартындагы №304/1 буйругуна ылайык төмөндөгүдөй тартипте жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация жүргүзүлөт.

- 2021-2022-окуу жылы Бишкек шаарынын жалпы билим берүү уюмдарында 2022-жылдын 8-июнунда аяктайт.
- Кыргыз Республикасынын бардык типтеги жана менчик түрүндөгү жалпы билим берүү уюмдарында негизги жалпы жана жалпы орто билим берүүнүн билим берүү программалары боюнча жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияны (текстте мындан ары – ЖМА) өткөрүү жөнүндө Жоба аттестацияны өткөрүүнүн түрүн, катышуучуларын, мөөнөтүн жана узактыгын, сынак иштерин текшерүүнүн жана аларды баалоонун тартибин, арыздарды (апелляцияларды) берүү жана карап чыгуу, аттестациянын жыйынтыктарын өзгөртүү жана (же) жокко чыгаруунун тартибин аныктайт.
- ЖМА Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына шайкеш келген негизги жалпы жана жалпы орто билим берүүнүн билим берүү программалары боюнча мамлекеттик аккредитациядан өткөн Кыргыз Республикасынын бардык типтеги жана менчик түрүндөгү жалпы билим берүү уюмдарында (мектептер, мектеп-гимназиялар, мектеп-комплексер, мектеп-лицейлер, кесиптик-техникалык лицейлер, сырттан (кечки-нөөмөттүк) окуу түрүндөгү мектептер (класстар), атайын окутуу-тарбиялоо мекемелери, дарылоо-алдын-алуу санаториялары, тарбиялоонун өзгөчө шарттарына муктаж болгон балдар жана өспүрүмдөр үчүн атайын жалпы билим берүү мектептеринде, жеке менчик жалпы билим берүү уюмдарында жана башкаларда (текстте мындан ары – БУ) негизги жалпы жана жалпы орто билим берүү программаларын өздөштүргөн окуучулар үчүн өткөрүлөт.
- ЖМА негизги мамлекеттик сынак катары жазуу жана оозеки экзамен түрүндө өткөрүлөт (сынак материалдары тапшырмалар менен берилүүчү тексттер жана башка көзөмөлдөөчү - өлчөөчү материалдар түрүндө берилет (текстте мындан ары – КӨМдөр).
- ЖМAnын максаттары төмөнкүлөр болуп эсептелет:
 - Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» жана «Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тили жөнүндө» мыйзамдарынын аткарылышына көзөмөл кылуу;
 - окуучулардын негизги жалпы жана жалпы орто билим берүүнүн билим берүү программаларын өздөштүрүүсүнүн натыйжаларынын Кыргыз Республикасынын мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарына дал келүүсүн аныктоо;
 - билим берүүнү башкаруу системасына өзгөртүүлөрдү киргизүү үчүн мектеп ичинде мониторинг жана талдоо жүргүзүүнү ишке ашыруу.
- ЖМА мектептин предметтик комиссиялары тарабынан жүргүзүлөт (текстте мындан ары – ПК).
- ЖМА окутулуп жаткан тилде, базистик окуу планына ылайык белгиленген тартипте өткөрүлөт.

- негизги жалпы жана жалпы орто билим берүүнүн негизги жалпы билим берүү программаларын өздөштүргөн IX жана XI класстардын окуучуларынын тизмесин карайт жана бекитүүгө сунуштайт;
- ден соолугуна байланыштуу ЖМАны тапшыруудан бошотулган окуучулардын тийиштүү документтерин карап чыгат жана аларды БМБОго жиберет;
- окуучуларга жана алардын ата-энелерине (мыйзамдуу өкүлдөрүнө) ЖМАны өткөрүү мөөнөттөрү тууралуу өз убагында, анын башталышына чейин эки жума мурда билдирүүнү уюштурат;
- Жалпы билим берүү уюмунда ЖМАны өткөрүүгө даярдык жөнүндө БМБОго сынактардын башталышына бир жума калган мөөнөттө маалымат берет;
- Жалпы билим берүү уюмунда окуучулар жана алардын ата-энелери (мыйзамдуу өкүлдөрү) үчүн «ЖМАга даярданабыз» аталышындагы маалымат тактасына, маалыматты сайтка жайгаштырууну камсыз кылат;
- белгиленген мөөнөттөргө тестирлөө өткөрүү жайын даярдоону (санитардык-гигиеналык шарттарды, коомдук тартиптин сакталышын, педагогдордун жана медициналык кызматкерлердин арасынан нөөмөтчүлөрдү) камсыз кылат;
- бүтүрүүчүлөрдү ЖМАнын жыйынтыктары менен тааныштырууга жооптуу болот.

- IX жана (же) XI класстарынын окуучулары, анын ичинде чет элдик жарандар, жарандыгы жок адамдар, качкындар жана бир жерден экинчи жерге көчүүгө мажбур болгондор, ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген окуучулар, негизги жалпы же жалпы орто билим берүүнүн билим берүү программаларын күндүзгү, күндүзгү-сырттан же сырттан, үйдө же экстернат түрүндө өздөштүргөн, үстүбүздөгү окуу жылында ЖМАны тапшырууга ушул Жобонун 22-пунктунда белгиленген тартибинде киргизилет.
- Эки же андан көп окуу дисциплинасы боюнча жылдык «канааттандырарлык эмес» баага ээ болгон IX жана (же) XI класстарынын окуучулары педагогикалык кеңештин сунуштамасына жана жалпы билим берүү уюмунун буйругуна ылайык ЖМАны тапшырууга киргизилбейт.

Жалпы билим берүү уюмунда ЖМА эртең мененки саат 09:00до башталат. ЖМА боюнча уюштуруу иш-чаралары сынактын башталышына 1 саат калганга чейин жүргүзүлөт (каттоо, бүтүрүүчүлөрдү отургузуу жана нускама берүү, тест топтомдорун ачуу, көзөмөлдөө өлчөө материалдарын көчүрүү, баш баракты толтуруу ж.б.).

Сынактын узактыгы 4 саат же андан көп болгон учурда, ПКнын макулдашуусу менен окуучуларга (15-20 мүнөт) танапис берилет.

Окутуу кыргыз, орус тилдеринде жүргүзүлгөн жалпы билим берүү уюмдарынын 9-классынын бүтүрүүчүлөрү үчүн 11-июндан 22-июнга чейин беш сабактан (анын ичинде 4 милдеттүү, 1 тандоо боюнча) сынак өткөрүлөт:

- математикадан (алгебрадан) – комплекстүү жазуу тест (жазуу түрүндө)-11-июнда;
- эне тилинен дилбаяндын элементтери менен баяндама-14-июнда;
- кыргыз тилинен (орус тилинде окутулган класстарда) жана орус тилинен (окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн класстарда) комплекстүү тест (жазуу түрүндө)-17-июнда;
- Кыргызстан тарыхынан (оозеки)-20-июнда;
- окуучулардын тандоосу боюнча 1 сабактан, сынакты өткөрүү убактысын билим берүү уюму өзү белгилейт.

Окутуу кыргыз, орус тилдеринде жүргүзүлгөн жалпы билим берүү уюмдарынын 11-классынын бүтүрүүчүлөрү үчүн 11-июндан 23-июнга чейинки убакытта беш милдеттүү сабак боюнча (анын ичинде 1сабактан тандоо) сынагы өткөрүлөт:

- эне тили жана адабиятынан (эссе)-11-июнда;
- математикадан (алгебрадан) комплекстүү тест (жазуу түрүндө)-14-июнда;
- Кыргызстан тарыхынан (оозеки)-17-июнда;
- кыргыз тилинен (орус тилинде окутулган класстарда) жана орус тилинен (окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн класстарда) комплекстүү тест (жазуу түрүндө)-20-июнда;
- окуучулардын тандоосу боюнча 1 сабактан, сынакты өткөрүү убактысын билим берүү уюму өзү белгилейт.

Ден соолугунун абалы боюнча негизги жана даярдоочу медициналык топторго кирген IX жана (же) XI класстардын окуучулары дене тарбия сабагы боюнча зачетторду тапшырышат, анын жыйынтыктары бул сабак боюнча жыйынтыктоочу бааларды чыгарууда эске алынат. Дене тарбия сабагы боюнча зачеттор сабактан тышкаркы убакта 30-майынан баштап 7-июнуна чейин сабактан тышкаркы убакта дене тарбиясы боюнча зачет откорүлөт.

Зачеттук көнүгүүлөрү боюнча 3 «канааттандырарлык эмес» баа алган IX жана (же) XI класстардын окуучулары зачеттон өткөн жок деп эсептелет. Дене тарбия сабагы боюнча кайтадан зачет тапшыруу укугу жалпы билим берүү уюмунун директорунун уруксаты менен ЖМА өткөрүүдөн мурунку же андан кийинки күндөрдө, бирок билими тууралуу документти тапшырган убакытка чейин берилет.

Ден соолугунун абалы боюнча атайын медициналык топторго киргизилген IX жана (же) XI класстардын окуучулары дене тарбия сабагы боюнча зачет тапшырбайт, алардын дене-бой даярдыгы окуу жылынын ичиндеги жетишкендиктеринин негизинде «зачет», «зачет эмес» түрүндө бааланат.

Ооруп калгандыгына байланыштуу 45 же андан ашык күн сабакты калтырган IX жана (же) XI класстардын окуучуларына анын каалоосун (ден соолугунун абалын) эске алуу менен педагогикалык кеңештин сунуштамасы жана жалпы билим берүү уюмунун буйругунун негизинде кийинки окуу жылында кайталап окуу укугу берилет.

Негиздүү себеби жок 45 же андан ашык күн сабакты калтырган IX жана (же) XI класстардын окуучуларына педагогикалык кеңештин сунуштамалары жана жалпы билим берүү уюмунун буйругунун негизинде кийинки окуу жылында кайталап окуу чечими чыгарылат.

Негизи: “Билим берүүнүн негизги жана жалпы орто билим берүү программалары боюнча жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясын өткөрүү тартиби жөнүндөгү 2019-жылдын 22-мартындагы №304/1 ЖОБОсу, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2022-жылдын 3-мартындагы №264/1, 2022-жылдын 9-мартындагы №296/1 буйруктары.

Буйрук № 48
Бишкек шаары
№82 ЖББОМ
16.05.2022-жыл

“ЖМАны өткөрүү боюнча”

Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2022-жылдын 3-мартындагы №264/1, 2022-жылдын 9-мартындагы №296/1 буйруктарынын негизинде, Бишкек шаарындагы жалпы билим берүү уюмдарында 2021-2022-окуу жылын уюшкандыкта аяктоо жана “Билим берүүнүн негизги жана жалпы орто билим берүү программалары боюнча жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясын өткөрүү тартиби жөнүндөгү Жобону бекитүү тууралуу” 2019-жылдын 22-мартындагы №304/1 буйругуна ылайык, Бишкек шаарынын мэриясынын билим берүү башкармалыгынын 24.03.2022-жылдагы №65 буйругун мектепте ишке ашыруу максатында буйрук кыламын:

1. 2021-2022-окуу жылы Бишкек шаарынын жалпы билим берүү уюмдарында 2022-жылдын 8-июнунда аяктайт.
2. Дене тарбия сабагы боюнча зачеттор сабактан тышкаркы убакта 30-майынан баштап 7-июнуна чейинки убакытта өткөрүлсүн.
3. **Окутуу кыргыз, орус тилдеринде жүргүзүлгөн жалпы билим берүү уюмдарынын 9-классынын бүтүрүүчүлөрү үчүн 11-июндан 22-июнга чейин беш сабактан (анын ичинде 4 милдеттүү, 1 тандоо боюнча) төмөндөгүдөй сынактар өткөрүлсүн:**
 - математикадан (алгебрадан) – комплекстүү жазуу тест (жазуу түрүндө)-11-июнда;
 - эне тилинен дилбаяндын элементтери менен баяндама-14-июнда;
 - кыргыз тилинен (орус тилинде окутулган класстарда) жана орус тилинен (окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн класстарда) комплекстүү тест (жазуу түрүндө)-17-июнда;
 - Кыргызстан тарыхынан (оозеки)-20-июнда;
 - окуучулардын тандоосу боюнча 1 сабактан;
4. **Окутуу кыргыз, орус тилдеринде жүргүзүлгөн жалпы билим берүү уюмдарынын 11-классынын бүтүрүүчүлөрү үчүн 11-июндан 23-июнга чейинки убакытта беш милдеттүү сабак боюнча (анын ичинде 1сабактан тандоо) төмөндөгүдөй сынактар өткөрүлсүн:**
 - эне тили жана адабиятынан (эссе)-11-июнда;
 - математикадан (алгебрадан) комплекстүү тест (жазуу түрүндө)-14-июнда;
 - Кыргызстан тарыхынан (оозеки)-17-июнда;
 - кыргыз тилинен (орус тилинде окутулган класстарда) жана орус тилинен (окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн класстарда) комплекстүү тест (жазуу түрүндө)-20-июнда;
 - окуучулардын тандоосу боюнча 1 сабактан.
5. Буйруктун аткарылышын көзөмөлгө алуу жагы ОТИ боюнча директордун орун басары Б.А.Кулмаңовага милдеттендирилсин.

Мектептин директору: Исраилова А.Н.

Буйрук №
Бишкек шаары
№82 ЖББОМ
16.05.2022-жыл

“ЖМАны өткөрүү боюнча”

Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2022-жылдын 3-мартындагы №264/1, 2022-жылдын 9-мартындагы №296/1 буйруктарынын негизинде, Бишкек шаарындагы жалпы билим берүү уюмдарында 2021-2022-окуу жылын уюшкандыкта аяктоо жана “Билим берүүнүн негизги жана жалпы орто билим берүү программалары боюнча жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясын өткөрүү тартиби жөнүндөгү Жобону бекитүү тууралуу” 2019-жылдын 22-мартындагы №304/1 буйругуна ылайык, Бишкек шаарынын мэриясынын билим берүү башкармалыгынын 24.03.2022-жылдагы №65 буйругун мектепте ишке ашыруу максатында буйрук кыламын:

1. 2021-2022-окуу жылы Бишкек шаарынын жалпы билим берүү уюмдарында 2022-жылдын 8-июнунда аяктайт.
2. Дене тарбия сабагы боюнча зачеттор сабактан тышкары убакта 30-майынан баштап 7-июнуна чейинки убакытта өткөрүлсүн.
3. **Окутуу кыргыз, орус тилдеринде жүргүзүлгөн жалпы билим берүү уюмдарынын 9-классынын бүтүрүүчүлөрү үчүн 11-июндан 22-июнга чейин беш сабактан (анын ичинде 4 милдеттүү, 1 тандоо боюнча) төмөндөгүдөй сынактар өткөрүлсүн:**
 - математикадан (алгебрадан) – комплекстүү жазуу тест (жазуу түрүндө)-11-июнда;
 - эне тилинен дилбаяндын элементтери менен баяндама-14-июнда;
 - кыргыз тилинен (орус тилинде окутулган класстарда) жана орус тилинен (окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн класстарда) комплекстүү тест (жазуу түрүндө)-17-июнда;
 - Кыргызстан тарыхынан (оозеки)-20-июнда;
 - окуучулардын тандоосу боюнча 1 сабактан;
4. **Окутуу кыргыз, орус тилдеринде жүргүзүлгөн жалпы билим берүү уюмдарынын 11-классынын бүтүрүүчүлөрү үчүн 11-июндан 23-июнга чейинки убакытта беш милдеттүү сабак боюнча (анын ичинде 1 сабактан тандоо) төмөндөгүдөй сынактар өткөрүлсүн:**
 - эне тили жана адабиятынан (эссе)-11-июнда;
 - математикадан (алгебрадан) комплекстүү тест (жазуу түрүндө)-14-июнда;
 - Кыргызстан тарыхынан (оозеки)-17-июнда;
 - кыргыз тилинен (орус тилинде окутулган класстарда) жана орус тилинен (окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн класстарда) комплекстүү тест (жазуу түрүндө)-20-июнда;
 - окуучулардын тандоосу боюнча 1 сабактан.
5. Буйруктун аткарылышын козгомолго алуу жагы ОТИ боюнча директордун орун басары Б.А.Кулмановага милдеттендирилсин.

Мектептин директору: Исраилова А.Н.

Бишкек шаарындагы Ленин районуна караштуу №82 жалпы билим берүү орто мектебинин педагогикалык кеңешмесинин

№ 4a протоколу

№82 ЖББОМ

16.05.2022

Чогулушка катышканы – 87

Катышпаганы- 2

Күн тартибинде каралуучу маселелер:

1. Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдарында 9-11-класстарында мамлекеттик сынактарын өткөрүү тартиби жөнүндө ЖОБО менен тааныштыруу;
2. 9-11- класстардын окуучуларын мамлекеттик экзаменге жиберүү;
3. Мектеп ичинде өткөрүлүүчү мамлекеттик экзаменди уюштуруу иштери;

№1 Күн тартибинде каралган 1-маселе боюнча мектептин окуу-тарбия иштери боюнча директордун орун басары Б.А.Кулманова Кыргыз Республикасынын бардык типтеги жана менчик түрүндөгү билим берүү уюмдарында 2021-2022-окуу жылын уюшкандыкта аяктоо максатында Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министирлигинин “Кыргыз Республикасынын бардык типтеги жалпы билим берүү уюмдарында 9-11- класстарынын окуучуларынын кезектеги мамлекеттик сынактарын өткөрүүнүн тартиби жөнүндөгү Жобону бекитүү” тууралуу 2017-жылдын 10-мартындагы №281 жана “Билим берүүнүн негизги жалпы орто билим берүү программалары боюнча жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясын өткөрүү жөнүндө Жобону бекитүү тууралуу” КРнын Билим берүүнүн жана илим министирлигинин 2019-жылдын 22-мартындагы №304/1 буйругунун негизинде Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдарында 9-11-класстарынын окуучуларын жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясынын тартиби жөнүндө ЖОБО менен толук түрдө тааныштырып өттү.

1.Мамлекеттик жана мамлекеттик эмес жалпы билим берүүчү уюмдарында окуу жылы 2022-жылдын 9-июнунда аяктайт.

2. 9-11-классында 4 сабактан кем эмес, анын ичинен 4 сабактан милдетүү сынактар жана 1 тондоо сынагы 11- июндан 25 июнга чейин (жазуу түрүндө 4 сабактан, оозеки түрүндө 1 сабактан) өткөрүлөт:

Кыргыз тили жазуу түрүндө

Математика жазуу түрүндө

Орус тили жазуу түрүндө

Тарых оозеки

География жазуу түрүндө

Күн тартибинде каралган 2- масале боюнча 9-11-класстын класс жетекчилери окуучулары боюнча жалпы маалымат берип өтүштү. Жыйынтыгында окуу тарбия иштери боюнча директордун орун басары Б.А.Кулманова төмөндөгүдөй билдирүү жасап өттү: №82 жалпы билим берүү орто мектебинде быйылкы 2021-2022-окуу жылында жалпы 9-класстын 268 окуучусун, 11-класстын 74 окуучусун жана кечки сырттан окуу классы боюнча 27 окуучусун Мамлекеттик жыйынтыктоочу экзаменге жиберүүнүн алдында турабыз. Албетте, бүгүнкү кеңешменин жыйынтыгы менен жиберилет.

Күн тартибинде каралган 3- масале боюнча мектеп директору А.Н.Исраилова алдыда өтүлүүчү жыйынтыктоочу экзамендерге жоопкерчилик менен мамиле кылып, ЖОБОнун негизинде кыптыксыз иш алып баруу керек экендигибизди белгилеп өттү.

Окуу бөлүм башчысы Б.А.Кулманова экзамендердин мөөнөтү белгиленип, тиешелүү экзаменаторлор, ассистенттер бөлүнүп, атайын маалыматтык бурчтар даярдалгандыгын айтып өттү.

Жогоруда каралган маселелерди карап чыгып жана талкуулап педагогикалык кеңешме

Токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдарында 9-11-класстарында мамлекеттик сынактарын өткөрүү тартиби жөнүндө ЖОБО уктурулду деп табылсын.
2. Педагогикалык кеңешменин жыйынтыгы менен 9-класстын 268 окуучусу, 11-класстын 74 окуучусу, кечки сырттан окуу 11-классынын 27 окуучусу Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациясына жиберилсин.
3. Мектеп ичинде өткөрүлүүчү мамлекеттик экзаменди уюштуруу иштерине жоопкерчилик менен мамиле кылынсын.

Мектеп директору Исраилова А.Н

Катчы

 Бейшебаева А.Т

Ташкент шаарындагы №82 жаштар
бүтүм берүү орто мектебинин
математика жана табигый илимдер
усулулар бөлүмүнүн чогулушунун
Протоколу № 5

Жуузу: 14.05.2022

Убагы: 12:30

Жамааты: 17

Буну маанилүүдө карагучу мамлялар:

1. МОНА чо каранга даярдантар жана
жамаат алгучу, акцентинтер
инструкция берүү.
2. Окуучулардын таңгач жамаат
арууларын кароо.
3. Түрүчү мамлялар.

Жамаат чогуу чакыруу:

1. ЧБ жетекчиси М.А. Таштемирова
ташкент шаарында:

Мамлекеттик жыйынтыктоочу анне-
ташкент шаарында 9 класс башта
дээрлик учурда мугалимдер -
Солтүзүнова Т, Таштемирова М, Турсунбаева А,
Жаналбаева М, Коромова С
окуучулардын даярдантар каруулар.
Математикадан колдонгон жетекчи
учурунда мамлекеттик жыйынтыктоочу
ми түрүчү мамлекеттик жыйынтыктоочу
жамаат алгучу мугалим жана
акцентинтер оу мугалимдерин так
анкаруу мамлекеттик жыйынтыктоочу (мугалимдерин түрүчү).

2. Географийн мэдээллийн Коромово С:
 Урьдчилсан үнэмлэхүй 9-11-классын
 оюунлагчид тандор захирагчид географийн
 үндэстнийг танин үнэмлэхүй суралт,
 орон мөнхэйг хайрлахыг. Оюунлагчид
 хайрлахыг үндс бүрэн, суралцагчид
 хамгийн сайн бусид мэдсэн дэн
 тунхаг. В. Д. географийн мэдээллийн-
 үршигээсээ эгнэ бичигдсэн
 нэгэн үршиг танин үнэмлэхүй.

3. Салмуурово III - математик мэдээллийн.
 Урьдчилсан үнэмлэхүйг өндөрлөх сэтгэл-
 тандорын үнэмлэхүйг өндөрлөх оюунлагчид
 танин үнэмлэхүйг оюунлагчид мөн хамгийн
 болуу дэн үндс. Үндэстнийг оюунлагчид
 мөнхэй, асаргүйг амь-эмелд мөнхэй
 мөнхэйг баруунд кл. танин үнэмлэхүйг
 дэн танин үнэмлэхүйг болуулагчид.

Чинхэнэ үнэмлэхүй:

1. МЖО дэн захирагчид оюунлагчид тандорын үнэмлэхүйг
 үнэмлэхүйг мөнхэйг танин үнэмлэхүйг,
 үнэмлэхүйг тандорын үнэмлэхүйг үнэмлэхүйг
 танин үнэмлэхүйг үнэмлэхүйг.
2. Оюунлагчид үнэмлэхүйг хамгийн-
 танин үнэмлэхүйг танин үнэмлэхүйг тандорын үнэмлэхүйг
 үнэмлэхүйг тандорын үнэмлэхүйг үнэмлэхүйг
 үнэмлэхүйг С. Коромово үнэмлэхүйг.
3. III. Салмуурово үнэмлэхүйг үнэмлэхүйг үнэмлэхүйг
 үнэмлэхүйг тандорын үнэмлэхүйг үнэмлэхүйг тандорын үнэмлэхүйг
 үнэмлэхүйг үнэмлэхүйг үнэмлэхүйг үнэмлэхүйг.

МБ танин үнэмлэхүй: Байтмөрөвө М.А.

Экзамендерге даярдануу боюнча психологдун кеңештери

1.Экзамендерге даярданууну баштоодон мурун, сиз сабактар үчүн орун жабдыңыз:

-ашыкча нерселерди алып салуу

-керектүү окуу китептерин, окуу куралдарын, кагаздарды, калемдерди, карандаштарды ж.б.

2.Эгерде сиз окугуңуз келбесе жана эч нерсе оюңузга келбесе, анда эң жакшы билген нерсенизден, сизди эң кызыктырган жана жактырган материалдан баштоо пайдалуу. Балким, акырындап көнүп, маанайыңыз жакшыратун так эмнелер изилдене турганы так аныкталышы керек.

3.Иш менен эс алууну сөзсүз түрдө алмаштырыңыз - 40 мүнөттүк сабактар, андан кийин 10 мүнөттүк тыныгуу (бул убакта сиз көнүгүүлөрдү жасай аласыз же үй тапшырмасын аткарасыз болот).

4.Экзамендин алдында, акыркы күнү, кайталоо үчүн убакыт калтырыңыз.

5.Жатар алдында сейилдеп, жетиштүү уктаңыз.

6.Эртең менен экзамен алдында окуу китебин эле карап чыгуунун зыяны жок

-Оңой суроодон башта! Бул суроолорго жооп бере баштаңыз, алардын билими эч кандай шексиз. Ушундай жол менен сиз нервден арыласыз жана бардык күчүңүз татаалыраак маселелерге багытталат.

-Өткөрүп жибер! Сиз татаал же түшүнүксүз тапшырмаларды өткөрүп жиберүүнү үйрөнүшүңүз керек: текстте ар дайым сиз чече турган суроолор болот.

-Тапшырманы аягына чейин окуңуз! Болбосо, эң жеңил суроолордо таятма ката кетириши мүмкүн.

-Азыркы милдетти гана ойло!

-Көптөгөн тапшырмаларды тезирээк чечсе болот, эгерде сиз дароо туура жооп издебесеңиз, бирок туура эмес болгондорун такай алып салсаңыз.

-Ишинизди текшерүүгө убакыт калтырыңыз, ошондо сиз өз көзүңүз менен карап, ачык каталарды байкай аласыз.

Экзамендер ар дайым толкундануулар менен коштолот, ошондой эле чоң жоопкерчилик. Бул оор мезгилден психикалык жана физикалык ден соолук үчүн эң аз “жоготуулар” менен кантип өтүүгө болот?

Биринчиден тынчтандыруучу жана дары-дармектерди кабыл алуудан баш тартуу керек - алар мээнин иштешин жайлатып, концентрацияга тоскоол болот, кээде реакция таптакыр карама-каршы болушу мүмкүн: колдор жана буттар титиреп баштайт, башында туман пайда болот. Ошондой эле, экзаменге даярдануу учурунда, ар бир саат сайын гимнастикалык көнүгүүлөрдү жасаңыз, бул булчуңдардын чыңалуусун жеңилдетип, жаңы маалыматты өздөштүрүү үчүн күч берет.

Экинчиден- жакшы тамактануу. Тамак протеинге бай болушу керек: мисалы, эртең мененки тамакка быштак жана каймак, ошондой эле жумасына эки жолу жумшак кайнатылган жумуртка. Түшкү тамак шорпо жана эт (75-100 г) жашылча менен, ал эми кечки тамак үчүн - балык же тоок жана каймактан турушу мүмкүн. Бул азыктардын курамындагы белок мээни азыктандырат. Демек, маалыматты кабыл алуу жана эстеп калуу оңой болот. Ошондой эле тамак-ашты витаминдүү азыктар менен - жашылчалар (капуста, сабиз) жана жемиштер (банан, апельсин, грейпфрут) менен байытуу жана диверсификациялоо керек. Алар сизге күч жана позитивдүү энергия менен толукталууга жардам берет. Бул мезгилде ар кандай дан азыктарын жеген абдан пайдалуу болот. Алар мээнин ишин активдештирүүчү витаминдерге жана минералдарга бай.

Үчүнчүдөн-экзамендин алдында бир-эки кесим шоколад жесе болот - бул тапшырмага көңүл бурууга жардам берет. Шоколад ошондой эле эң сонун антидепрессант: ал даамдуу жана пайдалуу жана стресс менен күрөшүүгө жардам берет.

Экзамен үчүн сиз бир бөтөлкө кадимки ичүүчү сууну алышыңыз керек. Сынак үчүн кийим тандоо да маанилүү. Ачык пастел түстөрүнө артыкчылык берүү жакшы - алар өзүнө болгон ишенимди берет жана көздүн кыжырын келтирбейт, ал эми жаркыраган кийимдер сынак берүүчүнү да окуучунун өзүн да алаксытат. Мындан тышкары, кийим кыймылга тоскоол болбошу керек, тар жана тар кийүү ыңгайсыздыкты жаратат жана тапшырмага көңүл бурууга жол бербейт.

Ата-энелерге психологдон кеңеш

- Балага упайлардын саны анын жөндөмдүүлүгүнүн кемчиликсиз бир өлчөмү эмес деген ойду сиңирүү.
- Экзамендердин алдында баланын тынчсыздануусун арттырбаңыз - бул натыйжага терс таасирин тийгизиши мүмкүн.
- Баланын өзүнө болгон ишенимин арттыруу үчүн, бала ийгиликсиздиктен канчалык корксо, ошончолук жаңылыштык кетирет.
- Экзамендерге даярдануунун, сабактардын жана эс алуунун режимин контролдоо максатка ылайыктуу.
- Баланын тамактануусуна көңүл бурууз: интенсивдүү психикалык стресс учурунда ага аш болумдуу жана ар түрдүү тамак-аш жана витаминдердин балансталган комплекси керек.
- Экзамен алдында баланын жакшы эс алып, ал эс алып, жетиштүү укташы керек.
- Баланын башынан өткөн жаман окуяны трагедия кылбаңыз. Бул жерде жашоо бүтпөйт. "Бойго жеткендикке" бараткан жолдо ийгиликсиздиктер болушу мүмкүн. Балага колдоо көрсөт, ал өзүн өзү аныктоонун татаал жолунда жалгыз эмес экенин далилде. Бул сезим ага өзүнүн жөндөмүнө болгон ишенимди берет.

Экзамендерге даярдануу боюнча психологдун кеңештери

1. Экзамендерге даярданууну баштоодон мурун, сиз сабактар үчүн орун жабдыңыз:

-ашыкча нерселерди алып салуу

-керектүү окуу китептерин, окуу куралдарын, кагаздарды, калемдерди, карандаштарды ж.б.

2. Эгерде сиз окугунуз келбесе жана эч нерсе оюңузга келбесе, анда эң жакшы билген нерсеңизден, сизди эң кызыктырган жана жактырган материалдан баштоо пайдалуу. Балким, акырындап көнүп, маанайыңыз жакшыратун так эмнелер изилдене турганы так аныкталышы керек.

3. Иш менен эс алууну сөзсүз түрдө алмаштырыңыз - 40 мүнөттүк сабактар, андан кийин 10 мүнөттүк тыныгуу (бул убакта сиз көнүгүүлөрдү жасай аласыз же үй тапшырмасын аткарасыз болот).

4. Экзамендин алдында, акыркы күнү, кайталоо үчүн убакыт калтырыңыз.

5. Жатар алдында сейилдеп, жетиштүү уктаңыз.

6. Эртең менен экзамен алдында окуу китебин эле карап чыгуунун зыяны жок

-Оңой суроодон башта! Бул суроолорго жооп бере баштаңыз, алардын билими эч кандай шексиз. Ушундай жол менен сиз нервден арыласыз жана бардык күчүңүз татаалыраак маселелерге багытталат.

-Өткөрүп жибер! Сиз татаал же түшүнүксүз тапшырмаларды өткөрүп жиберүүнү үйрөнүшүңүз керек: текстте ар дайым сиз чече турган суроолор болот.

-Тапшырманы аягына чейин окуңуз! Болбосо, эң жеңил суроолордо тажатма ката кетириши мүмкүн.

-Азыркы милдетти гана ойло!

-Көптөгөн тапшырмаларды тезирээк чечсе болот, эгерде сиз дароо туура жооп издебесеңиз, бирок туура эмес болгондорун такай алып салсаңыз.

-Ишинизди текшерүүгө убакыт калтырыңыз, ошондо сиз өз көзүңүз менен карап, ачык каталарды байкай аласыз.

Экзамендерге даярдануу боюнча психологдун кеңештери

1.Экзамендерге даярданууну баштоодон мурун, сиз сабактар үчүн орун жабдыңыз:

-ашыкча нерселерди алып салуу

-керектүү окуу китептерин, окуу куралдарын, кагаздарды, калемдерди, карандаштарды ж.б.

2.Эгерде сиз окугуңуз келбесе жана эч нерсе оюңузга келбесе, анда эң жакшы билген нерсеңизден, сизди эң кызыктырган жана жактырган материалдан баштоо пайдалуу. Балким, акырындап көнүп, маанайыңыз жакшыратун так эмнелер изилдене турганы так аныкталышы керек.

3.Иш менен эс алууну сөзсүз түрдө алмаштырыңыз - 40 мүнөттүк сабактар, андан кийин 10 мүнөттүк тыныгуу (бул убакта сиз көнүгүүлөрдү жасай аласыз же үй тапшырмасын аткарасыз болот).

4.Экзамендин алдында, акыркы күнү, кайталоо үчүн убакыт калтырыңыз.

5.Жатар алдында сейилдеп, жетиштүү уктаңыз.

6.Эртең менен экзамен алдында окуу китебин эле карап чыгуунун зыяны жок

-Оңой суроодон башта! Бул суроолорго жооп бере баштаңыз, алардын билими эч кандай шексиз. Ушундай жол менен сиз нервден арыласыз жана бардык күчүңүз татаалыраак маселелерге багытталат.

-Өткөрүп жибер! Сиз татаал же түшүнүксүз тапшырмаларды өткөрүп жиберүүнү үйрөнүшүңүз керек: текстте ар дайым сиз чече турган суроолор болот.

-Тапшырманы аягына чейин окуңуз! Болбосо, эң жеңил суроолордо таятма ката кетириши мүмкүн.

-Азыркы милдетти гана ойло!

-Көптөгөн тапшырмаларды тезирээк чечсе болот, эгерде сиз дароо туура жооп издебесеңиз, бирок туура эмес болгондорун такай алып салсаңыз.

-Ишиңизди текшерүүгө убакыт калтырыңыз, ошондо сиз өз көзүңүз менен карап, ачык каталарды байкай аласыз.

Экзамен алуучу мугалимдин эсине...

1. Экзамендин жүрүшү тууралуу көрсөтмөлөрдү так билүүсү керек;
2. 5-июнга чейин, тиешелүү болгон окуу куралдарды толуктап жана экзамен өтүлүүчү жайды даярдоо керек;
3. Оозеки өтүлүүчү экзаменге мугалимдерде төмөнкүлөр болушу керек;
 - а) экзамен берүүчү окуучулардын чейректик жана жылдык баалары;
 - б) экзамендик билеттеги суроолорго ылайык көрсөтмө куралдар;
 - в) экзамен тапшыруучу окуучулардын тизмеси;
 - г) мектеп директору тарабынан бекитилген тапшырмалар;
 - д) мектептин штампы коюлган тапшырмалар, баракчалар;
4. Экзаменди экзамендик комиссиянын мүчөлөрү толук болгондон кийин баштоо керек;
5. Экзамендин жүрүшүндө тынч, иштиктүү атмосфераны түзүү зарыл.
6. Жазуу иштери экзамендик комиссиянын мүчөлөрү менен бирдикте текшерилип, баа коюлгандан кийин, кол коюлуп мектептин администрациясына өткөрүлөт;
7. Оозеки экзамендин баасы жооп бергенден кийин бааланыш керек; Экзамендик комиссиянын мүчөлөрү менен бирдикте баа коюлуп , протоколу мектептин администрациясына өткөрүлөт; Эгерде экзамендик комиссиянын мүчөлөрү тарабынан баанын коюлушу тууралуу келишпестиктер болуп калса, ал мектептин директору аркылуу чечилиши керек;
8. Экзамендик комиссиянын төрайымы протоколго кол койгондон кийин гана, окуучуларга баасы угузулат.
9. Оозеки берилүүчү экзамендин учурунда 5 окуучу 1 саат аралыгында жооп бериш керек.

Экзамен учурунда дежур болуучу мугалимдин эсине:

1. Экзамен башталардан бир саат эрте келүүсү жана экзамен учурундагы тартипти жана эрежелерди жөнгө салып туруу;
2. Кечиккен окуучулардын эсебин алуу;
3. Экзамендин нормалдуу өтүшүн, экзамен учурундагы тынчтык жана тартипти камсыз кылуу;
4. Экзамендин жүрүшү боюнча берилген мугалимдин, окуучулардын, ата-энелердин өтүнүчтөрүн канааттандыруу;
5. Коридордо окуучулардын жана башка экзаменге тиешеси жок адамдардын жүрүшүнө тыюу салуу;
6. Мугалимдердин жана билим берүү системасынын жогорку органдарынын өкүлдөрүн тосуп алуу жана бул тууралуу мектеп директоруна өз убагында билдирүү;
7. Талаптар, чечилбеген маселелер болуп калса, мектеп директоруна жана окуу бөлүмүнүн башчысына кайрылуу керек;
8. Дежурлук милдетинин аякташы тууралуу нөөмөтчү администрацияга билдирүү берүү;

Экзаменге даярданууда ата-эненин балага көмөк көрсөтүүсү...

- Балаңыздын экзаменде алуучу баасы туурасында тынчсызданбаңыз. Экзамендик баасы ойдогудай болбой касла капа болуусуна жол бербениз
- Экзамендин алдында балаңыздын тынчсыздануусун күчөтпөнүз, бул анын жыйынтык баасын төмөндөшүнө алып келет
- Өзүнө болгон ишенимин өстүрүңүз, баасынын төмөн болуп калышынан коркуп катаны көбүрөөк кетирип коюшу мүмкүн
- Балаңыздын ал акыбалын көзөмөлдөнүз, сизден бөлөк эч ким анын ден-соолугуна кам көрө албайт
- Экзаменге даярданууга атайын жай даярдап бериңиз, эч ким анын экзаменге даярдануусуна тоскоол болбосун
- Балаңыздын тамактануусуна көңүл буруңуз, акыл-эс менен иштөө учурда ага түрдүү, витаминге бай тамак-аш талап кылынат. Балык, быштак, жаңгак, кургатылган мөмө жемиштер, ж.б. мээни иштетүүчү азыктар
- Ар башка предметтер боюнча даяр түрдүү тапшырмалардын, тестердин жыйнактарын сатып бериңиз. Айрыкча тесттик тапшырмалар менен машыгып даярдануусу керек, анткени ал жазуу жузүндө жана оозеки түрдө даярдануусуна жогорку дэңгээлде көмөк болот
- Эсиңизде болсун эң башкысы баланын тынчсыздануусун алдын алып, тиешелүү шарттарды түзүп бериңиз.

**Экзамен алуучу мугалимдин милдеттери:
(эскерткич)**

1. Экзамен башталарга 1 саат калганда мектепке келүү (жазуу жүзүндөгү экзамен алуучу мугалимдерден тышкары).
Экзамендик билеттерди жана кагаздары жайып коюу;
2. Окуучулардын экзаменге келүүсүн текшерүү. Экзаменге келбей калган окуучулардын себебин билүү жана дежур мугалимге билдирүү;
3. Окуучуларга суроо берүү жана экзамендик бааларды коюуга катыштуу;
4. Экзамендик жана жыйынтык бааларды класстык журналдарга коюу, протоколдорго кол коюу.

Экзамендин иш кагаздарына коюлуучу талаптар:

1. Экзамендик билеттерде мектептин штампы коюлуу болушу керек.
2. Экзамендик билеттердин номерлери калыңырак кагазга жазылуусу керек.
3. Билетке кошумча суроолор даяр болушу керек
4. Экзамендик билеттер:
 - а) метод бирикменин кеңешинде талкууланат;
 - б) мектептин директору тарабынан белгиленет;
5. Аттестациялык комиссиянын мүчөлөрү педагогикалык кеңеште бекитилет;
6. Ар бир предмет үчүн ичинде төмөндөгүлөр салынган бирден папка болуу керек:
 - а) класстагы окуучулардын тизмеси;
 - б) билеттердин номерлери;
 - в) экзамендик билеттер;
 - г) экзамен боюнча чогулуштардын чечимдери;
 - д) оорусу боюнча экзаменден бошотулган окуучулардын уруксат кагаздары;
 - е) экзаменден бошотулган окуучунун медициналык тактамасы;
 - ж) мектептин штампы басылган кагаздар;
 - з) экзамендик иштердин: жат жазуу, дил баян, текшерүү иштеринин көрсөтмөлөрү;
7. Класс жетекчиси экзамен берген окуучулардын өздөшүү ведомостун түзүп, толук эмес орто билими тууралуу күбөлөндүрөт.

Экзамендин ассистеттеринин эсине:

Экзамендин ассистеттери 1саат калганда класста болушу керек;

Экзаменге 10 минута калганда экзаменге келген окуучулардын тизмесин тактап, текге рилет;

1. Кыргыз Республикасынын Билим берүү министирлиги тарабынан берилген көрсөтмөлөрүн так жана туура билип, аткаруусу керек.
2. Экзаменге чейин экзамен алуучу мугалимдин сабагына катышуусу, экзамен берүүчү окуучулардын билим деңгээлин билүүсү зарыл.
3. Экзамен алуучу мугалим менен бирдикте экзамендин ийгиликтүү өтүшүнө шарт түзүү керек. Ошондой эле экзамен алынып жаткан мезгилде өз ордунда болуусу керек.
4. Ассистент балдардын билимин баалап, баа коюп, кошумча суроолорду бере алат. Жазуу иштерин текшерүүгө катышат.
5. Ассистент экзамендин көрсөтмөлөрүнө жана экзамендин милдеттерине көңүл буруусу керек.
6. Экзамендин жүрүшү тууралуу атайын дептерге жазып, ал тууралуу мектептин администрациясына билдирүүгө тийиш.
7. Экзамендин жыйынтыгын кагазга түшүрөт.
8. Протоколдорго, жазуу иштерине, резензияларга кол коет.